

רשומות

הצעות חוק

29 באוגוסט 2001

3036

י' באלול התשס"א

עמוד

הצעת חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה) (תיקון מס' 12), התשס"א-2001 794

**הצעת חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה) (תיקון מס' 12).
התשס"א-2001**

- תיקון סעיף 3 1. בחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט-1949¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 3(ב), במקום "לפני התגייסותו" יבוא "לפני התגייסותו, ולגבי עובד המשרת במילואים – הוא בעל המפעל שבו הועסק העובד המשרת במילואים סמוך לפני יציאתו לשירות המילואים";
- תיקון סעיף 20 2. בסעיף 20 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "יושבי ראש הועדות יתמנו בידי שר המשפטים לאחר התייעצות עם שר הביטחון";
- (2) בסעיף קטן (ג), במקום הרישה עד "כיושב ראש הועדה", יבוא "כל ועדת תעסוקה תהיה של ארבעה חברים והם: אחר הכשיר לכהן כשופט בית משפט השלום ואשר אינו נמנה עם המפורטים להלן, והוא יהיה היושב ראש, אחד שהוא עובד הלשכה להכוונת חיילים משוחררים במשרד הביטחון והוא ירכז את עבודת הועדה (בחוק זה – מרכז עבודת הועדה)";
- תיקון סעיף 21 3. בסעיף 21 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "מקופחות" יבוא "הופרו";
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) מרכז עבודת הועדה ישלח לנתבעים העתק מהבקשה סמוך להגשתה בצירוף הודעה כי הם רשאים להגיש לועדה את תשובתם בכתב וכי החל בתום עשרה ימים מיום משלוח הבקשה לנתבעים רשאית הועדה להפעיל את סמכויותיה לפי חוק זה אף בלא קבלת תשובתם; שר הביטחון רשאי לקבוע את דרכי משלוח הבקשה לפי סעיף קטן זה";
- (3) בסעיף קטן (ב), במקום "חמישה עשר יום" יבוא "שלושים ימים";

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 1** מוצע לתקן את ההגדרה "בעל מפעל" שבסעיף 3(ב) לחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט-1949 (להלן – החוק), כך שתתייחס מפורשות גם לעובד המשרת במילואים.
- סעיף 2** ועדות התעסוקה המוקמות מבוח החוק תפקידן לדרון בסכסוכים שבין עובד שהופרו זכויותיו לפי החוק לבין מעבידו. לנוכח הסמכויות השיפוטיות המוקנות בחוק לוועדות התעסוקה, מוצע כי יושב ראש הועדה יהא משפטן הכשיר להתמנות לשופט בית משפט שלום.
- סעיף 3** סעיף 21 לחוק ענינו סמכויות ועדת התעסוקה, מוצע לתקנו כלהלן:
- לפסקה (2)** מוצע לעגן בסעיף את הנוהל שלפיו פועלות ועדות התעסוקה הלבנה למעשה לענין משלוח העתק מבקשת העובד לנתבעים, תוך קביעה כי בתום עשרה ימים רשאית הועדה להפעיל את סמכויותיה לפי החוק אף בהעדר תשובה מאת הנתבעים.
- לפסקה (3)** סעיף 21(ב) לחוק כנוסחו היום קובע כי ועדת תעסוקה צריכה, ככל האפשר, לדרון ולפסוק בכל בקשה בתוך 15 ימים מיום הגשתה. לאור הניסיון שנצבר בהפעלת החוק נמצא כי פרק זמן זה קצר מכדי לאפשר את בירור הבקשה. לפיכך, מוצע להאריך את פרק הזמן האמור ל-30 ימים.

¹ ס"ח התש"ם, עמ' 13; התשנ"ח, עמ' 40.

(4) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) מצאה ועדת תעסוקה שבעל מפעל לא קיים חובה המוטלת עליו כלפי התובע לפי חוק זה (בחוק זה – הנתבע), תיתן אחד מאלה:

(1) בהסכמת התובע – צו המורה לנתבע לקבל או להחזיר, לפי הענין, את התובע לעבודה, בתנאים, בזמן ובמקום שתקבע (בחוק זה – צו להעסקה);

(2) צו המורה לנתבע לשלם לתובע, במועד שתקבע, פיצויים בסכום השווה לחמש פעמים השכר שהתובע קיבל או שהיה זכאי לקבל בעבור חודש העבודה שבסמוך לפני הפרת זכותו; ואולם רשאית הועדה להחליט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לפסוק פיצויים בסכום אחר שתקבע; לענין חישוב השכר לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיף 13 ובתקנות שלפי סעיף 13 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963² (בחוק זה – צו לפיצויים);

(3) צו להעסקה וצו לפיצויים, כאחד (בחוק זה – צו משולב), ואולם סכום הפיצויים בצו משולב ייקבע, על אף הוראות פסקה (2), רק בהתאם לנוק שנגרם לתובע בפועל עקב הפיטורין שלא כדין; בהערכת הנוק לענין צו משולב תשקול הועדה, בין השאר, הפסד שכר עבודה, נזקים כספיים אחרים עקב הפסד השכר בזמן שחלף ממועד הפרת הזכות וכן פגיעה בשמו הטוב או במוניטין של התובע ועגמת הנפש שנגרמה לו.

(ד) נתנה ועדת תעסוקה צו מהצויים שלפי סעיף קטן (ג) תורה בו כי הנתבע יישא בהוצאות התובע בשל ההליך בסכום שקבעה; דין הוצאות שקבעה הועדה לפי סעיף קטן זה כדין פיצויים שנקבעו לפי חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לועדה לצוות פיצוי כספי בשיעור יתרת שכר שטרם שולמה לעובד תמורת ימים שבהם עבד או שירת במילואים בצירוף שכר בעד תקופת הודעה מראש בדבר פיטורים. כך, נפסקו פיצויים בשיעור נמוך שלא הולם את הנוק.

מוצע לקבוע פיצויים בגובה המש פעמים השכר החודשי של העובד. עם זאת, ניתן לועדה שיקול דעת לפסוק, מטעמים מיוחדים שיירשמו, פיצויים בסכום אחר.

בין הטעמים המיוחדים כאמור ניתן לציין בין השאר מצב שבו בשל נסיבות המקרה הנוק שנגרם לתובע, בפועל, הוא גדול או קטן משמעותית מחמש פעמים שכרו החודשי, וכן מצב שבו משך זמן העסקתו במקום העבודה לפני הפיטורים היה ממושך או קצר במיוחד באופן שמצריך התחשבות בכך לענין קביעת סכום הפיצויים.

כאשר ניתן צו משולב, קרי: צו להעסקה וכן צו לפיצויים, מוצע לקבוע כי סכום הפיצויים יהיה בהתאם לנוק שנגרם לתובע בפועל ולא לפי שיעור קבוע מראש שכן התובע אמור לשוב לעבודתו.

לפסקה (4)

סעיף 21 לחוק, שענינו סמכויות ועדות התעסוקה, קובע בסעיף קטן (ג) לאמור:

"(ג) מצאה ועדת תעסוקה שבעל מפעל לא קיים חובה המוטלת עליו כלפי התובע לפי חוק זה, רשאית היא לצוות על אותו בעל מפעל (הנקרא להלן "הנתבע") אחד משני הצווים הבאים, או את שניהם כאחד, או אחד משניהם לפי ברירת בעל המפעל:

(1) צו לקבל את התובע לעבודה, בתנאים, בזמן ובמקום שתקבע ועדת התעסוקה;

(2) צו לשלם לתובע סכום, שיוקבע בצו, כפיצויים על הפסד שנגרם לתובע מהמת שהנתבע לא קיים חובה המוטלת עליו כלפי התובע על פי חוק זה; סכום הפיצויים יהיה שווה לשכר שהתובע היה מקבלו, לדעת ועדת התעסוקה, אילו קיים הנתבע את חובתו והיה מעסיק את התובע כל התקופה שבה הייב היה הנתבע להעסיקו."

על אף שלכאורה נראה כי הסעיף הקנה שיקול דעת רחב בקביעת הפיצוי, כיוון שברור כי הביטוי "כל התקופה שהייב להעסיקו" אינו יכול להתפרש כחובה להעסיק לצמיתות, פורש לרוב הסעיף בפועל כמאפשר

² ס"ח התשכ"ג, עמ' 136.

(ה) לטכום הפיצויים וההוצאות שציוותה ועדת תעסוקה ושלא שולמו במועד, ייוספו ויהיו לחלק מהצו, הפרשי הצמדה כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961³, וכן ריבית צמודה, כמשמעותה בחוק האמור, בכפל השיעור הקבוע בסעיף 10א(א) לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967⁴, מהמועד שנקבע בצו לתשלום ועד למועד הפירעון בפועל.

הוספת סעיף 21 א 4. אחרי סעיף 21 לחוק העיקרי יבוא:

"אכיפת הצווים 21א. (א) צו להעסקה, בין בצו יחיד ובין בצו משולב, זכן צו זמני כמשמעותו בסעיף 26, שנתנה ועדת תעסוקה, דינם לענין סעיף 6 לפקודת ביזיון בית משפט⁵ (בסעיף זה - הפקודה), כדין צו שניתן על ידי בית דין אזורי לעבודה; לשופט בית הדין האזורי לעבודה תהא הסמכות לפי סעיף 6 לפקודה לענין הצווים כאמור שניתנו על ידי ועדת תעסוקה או על ידי בית הדין, ולענין סעיף 8 לפקודה יהיו לבית הדין הארצי לעבודה, במושב של שלושה שופטים, הסמכויות של בית המשפט העליון.

(ב) עשה בית הדין שימוש בסמכותו לפי סעיף 27(א1), לא יעשה שימוש בסמכותו לפי הוראת סעיף זה."

5. בסעיף 23(א) לחוק העיקרי, במקום "עשרה ימים" יבוא "עשרים ימים".

6. בסעיף 26 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (ג), בסופו יבוא "היו הדעות שקולות, תהיה ליושב ראש הועדה דעה מכרעת";

(2) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) (1) ועדת תעסוקה רשאית בכל עת עד לסיום ההליך לפנייה, לבקשת התובע או ביוזמתה, לצוות על הנתבע בצו להחזיר את התובע לעבודתו אצל הנתבע; צו לפי פסקה זו יעמוד בתוקפו עד לסיום ההליך לפני הועדה או עד למועד מוקדם מזה שקבעה (בחוק זה - צו זמני);

ד ב ר י ה ס ב ר

לא יעשה שימוש בסמכותו לפי פקודת ביזיון בית המשפט, והאח כדי למנוע כפל סעדים.

סעיף 5 סעיף 23 לחוק, שענינו זכות ערעור, קובע כי ניתן לערער על החלטה או צו של ועדת התעסוקה לבית דין אזורי בתוך 30 ימים מיום מסירת ההודעה על החלטה או הצו לתובע ולנתבע.

נמצא כי פרק הזמן האמור קצר מדי ולפיכך מקשה על הגשת הערעור. מוצע על כך להאריכו לעשרים ימים.

סעיף 6 לפסקה (1)

לאור שינוי מספר החברים בוועדת התעסוקה משלושה לארבעה, נקבע מנגנון הכרעה במקרה של דעות שקולות ולפיו תהא דעה מכרעת ליושב ראש הועדה.

כן מוצע להסמיך את הועדה לפסוק הוצאות לחובת הנתבע כחלק מכל אחד מהצווים.

אם הנתבע אינו משלם את הפיצויים במועד, ייוספו לפיצויים ולהוצאות הפרשי הצמדה וכפל ריבית, במפורט בסעיף. תכלית ההוראה לתת תמריץ לנתבע לשלם את הפיצוי במועד ובכך לנסות להימנע ממצב שבו ייאלץ התובע להיזקק להוצאה לפועל לשם אכיפת התשלום.

סעיף 4 כדי לשפר את אכיפתו של צו להעסקה (בין כצו יחיד, בין כחלק מצו משולב ובין כצו זמני), מוצע כי לבית הדין לעבודה תהא נתונה הסמכות לפי פקודת ביזיון בית המשפט.

סעיף קטן (ב) המוצע קובע כי אם פסק בית הדין פיצויים לפי סעיף 27(א1) לחוק בשל אי קיום צו העסקה

³ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

⁴ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.

⁵ חוקי א"י, כרך א', (ע) 332, (א) 356.

(2) צו זמני לא יינתן אלא בהתקיים כל אלה:

- (א) חלף המועד למתן תשובת הנתבע לפי סעיף 20(א1);
(ב) ועדת התעסוקה סבורה, על סמך הנתונים שלפניה, כי קיים בסיס לכאורה להניח שהנתבע פיטר את התובע בניגוד להוראות חוק זה;
(ג) אי מתן צו זמני עלול להגריל את נזקי התובע או להכביר על החזרת התובע לעבודה בסיום ההליך;
(ד) לענין צו זמני ביזמת הועדה – התובע הסכים למתן הצו.

הוספת סעיף 26א

7. אחרי סעיף 26 לחוק העיקרי יבוא:

- 26א. (א) חבר ועדת תעסוקה לא ידון בבקשה מסוימת, אם הוא עלול להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד ענינים בין תפקידו כחבר ועדת התעסוקה לבין ענין אחר שלו; בסעיף זה –
"ענין אחר" – לרבות ענין של קרוב של חבר ועדת התעסוקה או ענין של גוף שחבר ועדת התעסוקה, או קרובו, הם מנהלים או עובדים אחראים בו, או ענין של גוף שיש להם בו חלק – בהון המניות, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות הצבעה;
"קרוב" – בן זוג, הורה, ילד, אח או אחות או אדם אחר הסמוך על שולחנו של חבר ועדת תעסוקה.
(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא יראו ניגוד ענינים אם הוא נובע מהוראת סעיף 20(ג) ולפיה חבר ועדת תעסוקה יתמנה מתוך ציבור של בעלי ענין או השתייכות מסוימים.
(ג) נתברר לחבר ועדת תעסוקה שהוא מנוע מלהשתתף בדיון בבקשה מסוימת בשל ניגוד ענינים, יודיע על כך לחבריו לוועדה, ואם החל הדיון – גם לבעלי הדיון, ויימנע מלהשתתף בדיון באותה בקשה.
(ד) התעורר אצל חבר ועדת תעסוקה ספק בשאלה אם הוא מנוע מלהשתתף בדיון בבקשה מסוימת בשל ניגוד ענינים, או טען אחד מבעלי הדיון שחבר ועדת תעסוקה מנוע כאמור, תחליט בדבר ועדת התעסוקה לרבות אותו חבר ותנמק את החלטתה.
(ה) לא תישמע טענה של בעל דין להליך כי חבר ועדת תעסוקה מנוע מלהשתתף בדיון בבקשה מסוימת בשל ניגוד ענינים, אלא אם כן נטענה בתחילת הדיון או מיד לאחר שנודעה לבעל דין עילת ניגוד הענינים.
(ו) נמנע מחבר ועדת תעסוקה להמשיך ולהשתתף בדיון בבקשה מסוימת בשל ניגוד ענינים, ימלא את מקומו לצורך המשך הדיון באותה בקשה חבר ועדה אחר הנמנה עם אותו ציבור, מהמפורטים בסעיף 20(ג), שאליו משתייך החבר המנוע מלהשתתף כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 7 מוצע לקבוע הוראות לענין ניגוד ענינים המונע השתתפות חבר ועדת תעסוקה בדיון בבקשה מסוימת, וזאת בדומה להוראות הקבועות בסעיפים 10(1) ו-15 לחוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992.

למסקה (2) מוצע להסמיך את ועדת התעסוקה לתת צו זמני להתורה לעבודה; צו כאמור לא יינתן אלא בהתקיים התנאים המפורטים בסעיף המוצע.

- (1) במקום הכותרת יבוא "אי קיום צו להעסקה";
 (2) במקום סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יבוא:

"(א) (1) נתנה ועדת תעסוקה או נתן בית הדין האזורי לעבודה, צו להעסקה לפי סעיף 27(ג) או סעיף 24, לפי הענין, בין בצו יחיד ובין בצו משולב, והנתבע לא קיים את הצו, רשאי בית הדין האזורי לעבודה, לפי בקשת התובע, לחייב את הנתבע, נוסף על פסיקת הוצאות ההליך, לשלם לתובע פיצויים בסכום מוגדל, אשר לא יפחת מפי אחד וחצי מהשיעור הקבוע בסעיף 27(ג)21 רישת, אלא אם כן יחליט בית הדין, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לפסוק פיצויים בסכום אחר שיקבע; בהחלטת בית הדין ייקבע המועד לתשלום; דין פיצויים לפי פסקה זו כדין פיצויים לפי סעיף 27(ג).
 (2) עשה בית הדין שימוש בסמכותו לפי סעיף 27א, לא יעשה שימוש בסמכותו לפי סעיף זה אלא אם כן חלפו שלושים ימים מן היום שבו נעשה שימוש בסמכות לפי סעיף 27א ובית הדין קבע כי הנתבע לא קיים את הצו.

- (ב) בסעיף זה, "לא קיים את הצו" - לא קיימו במלואו או בחלקו, או קיימו שלא בתום לב";
 (3) סעיף קטן (ג) - בטל;
 (4) בסעיף קטן (ד) במקום הרישה, עד "לדין פלילי" יבוא "אין להגיש בקשה לבית הדין האזורי לעבודה".

ד ב ר י ה ס ב ר

המגיעים לו על פי סעיף קטן (א)1, והחלטה כזאת של בית המשפט דינה, בכל הנוגע להוצאה לפועל, כדין פסק-דין סופי של בית משפט מוסמך.

(ד) אין לתבוע אדם לדין אזרחי או לדין פלילי לפי סעיף זה על אי-קיום צו של ועדת תעסוקה, אלא לאחר שחלפה תקופת הערעור על הצו, או - אם הוגש ערעור - לאחר שניתנה החלטה בערעור או לאחר שהמערער חזר בו מערעורו.

מוצע להחליף את סעיפים קטנים (א) ו-(ב) ולקבוע כי אם הפר נתבע צו להעסקה שנתנה ועדת תעסוקה או שנתן בית הדין, בצו יחיד או בחלק מצו משולב - רשאי בית הדין האזורי לעבודה, לפי בקשת תובע, לחייבו בפיצויים בשיעור מוגדל כמפורט בסעיף, חזאת כדי להחמיר עם מעסיק כאמור.

הוראה זו אינה חלה לגבי צו זמני.

כן מוצע לקבוע כי אם בית הדין לעבודה הפעיל את סמכותו לפי פקודת ביזיון בית משפט, נדרשת המתנה של שלושים ימים ורק אז, אם קבע בית הדין כי הנתבע עדיין לא קיים את הצו - רשאי בית הדין לפסוק פיצויים בסכום מוגדל לפי הסעיף המוצע.

לפסקאות (3) ו-(4)

סעיף 27(א)2 לחוק כנוסחו היום קובע כי אי קיום צו מהווה עבירה פלילית. מכיוון שהוראה זו לא הופעלה

סעיף 8 לפסקה (2)

סעיף 27 לחוק קובע לאמור:

"עבירה על צו תעסוקה"

27. (א) מי שנצטווה על ידי ועדת תעסוקה או על ידי בית-דין אזורי (הנקרא בסעיף זה "נותן עבודה") לקבל אדם (הנקרא בסעיף זה "עובד") לעבודה בתאריך, בתנאים ובעבודה מסויימים, ולא קיים את הצו, הריהו:

- (1) חייב לשלם לעובד פיצויים על ההפסד שנגרם לעובד מחמת אי-קיום הצו; סכום הפיצויים יהיה שווה לשכר שהעובד היה מקבל אילו קיים נותן העבודה את הצו והיה מעסיק את העובד כל התקופה שבה היה חייב להעסיקו; וכן -

(2) אשם בעבירה ודינו - קנס עד מאתיים וחמישים לירות ישראליות.

(ב) פיצויים על פי סעיף קטן (א)1, רשאי העובד לתבעם מאת נותן העבודה בבית דין אזורי.

(ג) במשפט שבו נאשם אדם בעבירה על פי סעיף קטן (א)2, הזכות בידי העובד לטעון, לקרוא לעדים ולחקור עדים; ובצאת הנאשם חייב בדין, רשאי בית המשפט, לפי בקשת העובד, לחייב את הנאשם, נוסף על כל קנס שיטיל עליו, לשלם לעובד את הפיצויים

- (1) במקום הכותרת יבוא "הוצאה לפועל של צו לפיצויים ורישום צווים";
 (2) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) שר הביטחון ירשום צו של ועדת תעסוקה סמוך לנתינתו; לא יהיה בהגשת ערעור כדי לעכב את ביצועו, אלא אם כן בית הדין האזורי לעבודה שאליו הוגש הערעור הורה אחרת."

- (1) בכותרת, המילים "בתביעה בפשיטת רגל" - יימחקו;
 (2) במקום סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יבוא:

"(א) דין פיצויים והוצאות שתצווה ועדת תעסוקה, או שיצווה בית הדין, לשלם לתובע לפי חוק זה כדין שכר עבודה כמשמעותו בחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958⁶, לענין דין קרימה לכל שאר החובות בפירוק או בפשיטת רגל לפי כל דין."

- (1) בסעיף קטן (א), הסיפה "ואם פיטר בעל מפעל עובד בשל שירותו במילואים, בטלים הפיטורים" - תימחק;

דבריו הסבר

לשלמו כפיצויים בגלל מעשה או אי-מעשה שאירע לפני שניתן נגדו הצו לקבלת נכסים, ואפילו ניתן צו השילום אחרי הצו לקבלת נכסים.

(ב) בין החובות שלפי החוק סילוקם קודם לכל יתר החובות בפירוקה של חברה, אגודה שיתופית או גוף משפטי אחר, ייכלל כל סכום שהחברה, האגודה השיתופית או הגוף המשפטי האחר, נצטוו על פי חוק זה לשלמו כפיצויים בגלל מעשה או אי-מעשה שאירע לפני התחלת הפירוק, ואפילו ניתן צו השילום אחרי התחלת הפירוק.

מטרת התיקון להבהיר כי סכומים שיוטלו על מעסיק לפי החוק יקבלו מעמד בכורה ביחס לחובות אחרים, כניתן ל"שכר עבודה" כהגדרתו בחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958.

משמעות הסעיף היא גם תחולתו של פרק ח' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, בדבר ביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד. שלא כקביעת הסעיף כנוסחו היום, האמור לא יוגבל עוד רק למצב שבו האירוע בעטיו ניתן הצו קדם לפירוק או לפשיטת הרגל.

סעיף 11 סעיף 41 לחוק ענינו זכויות עובד המשרת במילואים. הסעיף אוסר על מעסיק לפטר עובד עקב היעדרותו מעבודתו במהלך שירותו במילואים ובשל שירות מילואים.

מוצע לבטל את העבירה ולהחליפה בכלי אכיפה אפקטיבי יותר, לפי פקודת ביוזון בית המשפט המאפשר הטלת קנס ואף מאסר על מי שאינו מקיים צו. בהתאם לכך מוצע למחוק את סעיף 27(ג) ולתקן את הוראת סעיף 27(ד).

סעיף 9 סעיף 28 לחוק, שענינו הוצאה לפועל של צו תשלום, קובע בסעיף קטן (ג) לאמור:

"(ג) שר הביטחון לא ירשום צו של ועדת תעסוקה כפנקס כאמור אלא לאחר שחלף המועד להגשת ערעור על הצו, או - אם הוגש ערעור - לאחר שניתנה החלטה בערעור או לאחר שהמערער חזר בו מערעורו."

מוצע להחליף הוראה זו כך שלא יהיה בהגשת ערעור כדי לעכב את ביצוע ההחלטה אלא אם כן בית הדין שאליו הוגש הערעור הורה אחרת וזאת ברומה לסמכות המוקנית בבית הדין בתקנה 129(2) לחקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין), התשנ"ב-1991.

סעיף 10 סעיף 35(א) ו-(ב) לחוק, שענינו דין קרימה לחובות במצבי פשיטת רגל או פירוק, קובע לאמור:

"זכות קרימה בתביעה בפשיטת רגל

35. (א) בין החובות שלפי סעיף 33 לפקודת פשיטת רגל, 1936, סילוקם קודם לכל יתר החובות של פושט-רגל, ייכלל כל סכום שפושט-הרגל נצטווה על פי חוק זה

⁶ ס"ח התשי"ח, עמ' 86.

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) לא יפטר בעל מפעל עובד בשל שירותו במילואים, קריאתו לשירות מילואים או שירותו הצפוי בשירות מילואים, לרבות בשל תדירותו או משכו (בחוק זה – פיטורים בשל שירות מילואים) זאם פיטורו – בטלים הפיטורים";

(3) בסעיף קטן (ב), במקום הסיפה החל במילים "ועדת תעסוקה שהיא כללית" יבוא "ולענין שירות מילואים העולה על יומיים רצופים, לא יפטרו בלא היתר כאמור גם בתקופה של עשרים ואחד ימים לאחר תום שירות המילואים; לא תיתן הועדה היתר לפי סעיף קטן זה אלא אם כן יוכיח בעל המפעל כי הפיטורים המבוקשים אינם בשל שירות המילואים; הועדה תיתן החלטתה, ככל הניתן, לאחר שתובא לפני תגובת העובד";

(4) בסעיף קטן (ג), במקום "הימים שבהם נמצא העובד בשירות המילואים" יבוא "התקופות המפורטות בסעיף קטן (ב)";

(5) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) בחוק זה, "פיטורים" – לרבות אי חידוש חוזה עבודה לתקופה קצובה."

הוספת סעיף 41ב .12. אחרי סעיף 41א לחוק העיקרי יבוא:

(א) לענין עובד של קבלן כוח אדם, יחולו הוראות אלה:
"חובותיו של מעסיק בפועל"

(1) מעסיק בפועל לא יגרום לפיטוריו של עובד בניגוד להוראות חוק זה; הוראות סעיף קטן זה באות להוסיף על החובות והאיסורים החלים על קבלן כוח אדם כבעל מפעל לפי חוק זה;

(2) הנתבעים בבקשה שהגיש עובד של קבלן כוח אדם הטוען כי פוטר בניגוד להוראות חוק זה יהיו קבלן כוח האדם והמעסיק בפועל;

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע למחוק את המונחים "כללית", בהתייחס לועדת תעסוקה, ו"כללי" – בהתייחס להיתר בפועל אין קיימות ועדות תעסוקה כלליות וההיתר ככל שיתבקש יהא פרטני.

לפסקה (4)

מוצע לתקן את הוראת סעיף קטן (ג) שענינה הודעה מוקדמת לפיטורים בהתאם לתיקון המוצע לסעיף קטן (ב).

לפסקה (5)

מוצע להוסיף הוראה המבהירה כי אי חידוש חוזה עבודה שהוא לתקופה קצובה מהווה גם הוא פיטורים.

סעיף 12 הסעיף מטרתו לתת מענה ליישום החוק בסיטואציה המיוחדת של עובדים של קבלן כוח אדם אשר במרבית המקרים הגורם לפיטוריהם הלכה למעשה, בשל שירותם במילואים, הוא המעסיק בפועל.

כדי לחזק את ההגנה על זכויות העובד ויכולת איכפתה, מוצעים התיקונים כלהלן:

לפסקאות (1) ו-(2)

מוצע לקבוע בסעיף קטן נפרד את האיסור על פיטורין של שירות מילואים, תוך הבהרה מפורשת כי חל איסור לפטר גם בשל הקריאה לשירות המילואים או בשל שירות מילואים צפוי.

לפסקה (3)

סעיף 41א(ב) אוסר לפטר עובד במהלך שירותו במילואים אלא בהיתר מאת ועדת התעסוקה. הסעיף מבוסס על החזקה ולפיה סיבת הפיטורים במהלך שירות המילואים היא שירות העובד במילואים, אלא אם כן יוכח אחרת בפני ועדת התעסוקה.

מוצע להאריך את התקופה שבה נאסר לפטר כאמור לפרק זמן של 21 ימים מתום שירות המילואים, וזאת כדי למנוע מקרים של חזרת עובד לעבודתו משירות המילואים ופיטוריו מיד לאחר מכן. הרחבה זו תחול רק על שירות העולה על יומיים רצופים.

(3) קבעה ועדת תעסוקה כי התובע פוטר בניגוד להוראות חוק

זה -

(א) חזקה היא כי המעסיק בפועל הוא שגרם לפיטוריו כאמור;

(ב) צו להעסקה, בין בצו יחיד ובין בצו משולב, יינתן נגד קבלן כוח האדם והמעסיק בפועל; ואולם צו לפיצויים, בין בצו יחיד ובין בצו משולב, יינתן נגד המעסיק בפועל, אלא אם כן מצאה הועדה כי התקיים אחד מאלה:

(1) קבלן כוח האדם פיטר את התובע בניגוד להוראות חוק זה והמעסיק בפועל לא גרם לפיטורים כאמור; במקרה כאמור יינתן הצו לפיצויים כאמור נגד קבלן כוח האדם;

(2) קבלן כוח האדם פיטר את התובע בניגוד להוראות חוק זה וגם המעסיק בפועל גרם לפיטוריו כאמור; צו לפיצויים לענין פסקה זו יינתן, לפי הוראות סעיפים 21(ג2) ו-27(א1), לפי הענין נגד המעסיק בפועל ונגד קבלן כוח האדם, בהתאם לחלוקת האחריות ביניהם כפי שתקבע ועדת התעסוקה;

(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על פיטורים או גרימת פיטורים לפי הענין, בתום התקופה הקבועה בסעיף 12א(א) או (ב) לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996, אלא אם כן קבעה ועדת התעסוקה אחרת, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ג) בסעיף זה -

"קבלן כוח אדם", "מעסיק בפועל" - כהגדרתם בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996;

"פיטורים" - לרבות הפסקת עבודה, זמנית או קבועה;

"גרם לפיטוריו", לענין מעסיק בפועל - הפסיק את עבודתו של התובע בניגוד להוראות חוק זה, לרבות הפסקתה בלא היתר מועדת התעסוקה בניגוד להוראת סעיף 41א(ב), או הביא לכך שקבלן כוח האדם פיטר את התובע בניגוד להוראות חוק זה.

תיקון סעיף 43

13. בסעיף 43(א) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) לא יפגע בזכותו של העובד לתובע פיצוי לפי סעיף 21(ג1) או (3) בשל נזק שנגרם לו עקב הפרת זכות מזכויותיו לפי חוק זה, שנגרם או שהתגבש או שנודע לו לאחר החלטת ועדת התעסוקה או בית הדין, לפי המאוחר."

ד ב ר י ה ס ב ר

התעסוקה או בית הדין, כיוון שההליך בפני הועדה הינו הליך מזוה, ייתכנו מצבים שבהם מלוא הנזק הנובע מהפרת הזכות לפי החוק יתברר לאחר מתן ההחלטה, ומכאן הוראת הסעיף.

סעיף 13 מוצע לקבוע כי עובד יוכל לתבוע פיצויים בשל נזק עקב הפרת זכותו לפי החוק שנגרם, התגבש או נודע לו לאחר שניתנה החלטת ועדת

⁷ ס"ח התשנ"ו, עמ' 201; התש"ס, עמ' 247.

תיקון חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988,⁸ בסעיף 2(א), במקום "משך שירות המילואים" יבוא "שירותו במילואים, קריאתו לשירות מילואים או שירותו הצפוי בשירות מילואים כמשמעותו בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986,⁹ לרבות מחמת תדירותו או משכו".

תחילה
15. תחילתו של סעיף 2 לחוק זה שישה חודשים מיום פרסומו או במועד מוקדם יותר שיקבע שר הביטחון בצו.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 14 מוצע תיקון עקיף לסעיף 2(א) לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988, שענינו איסור הפליית דורש עבודה או עובד, מחמת שירות מילואים כדי להתאימו להוראת סעיף 41(א) המוצע.

סעיף 15 כיוון שהפעלת התיקון לחוק בנושא כשירותו של יושב ראש ועדת תעסוקה מחייבת התארגנות מעשית, מוצע כי תחילתו של סעיף זה בלבד תהא שישה חודשים מיום פרסומו של החוק.

⁸ ס"ח התשמ"ח, עמ' 38.
⁹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.